

bort. Det eneste private Krudtværk, som eksisterer her i Landet, er, saavidt jeg veed, Donse; men dette er jo i Virkeligheden ganske at stille ved Siden af Frederiksværk. Det er vel privat, men dets væsentligste Virksomhed er, saavidt jeg veed, ogsaa for Staten, nemlig for Marinen, og altsaa er Forstjellen kun den, at Frederiksværk arbejder foruden til Hæren ogsaa for Private, og det andet foruden for Private ogsaa til Marinen. Der er altsaa intetsomhelst Hensyn, som skulde anbefale en saadan kostbar og uhensigtsmæssig Indskrænkning.

Winther: Jeg fandt før ingen Anledning til at tage Ordet om Forslaget under Nr. 10, da jeg hører til det Fleertal, paa hvis Begne den ærede Ordfører taler, men efter en Bemærkning fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), finder jeg mig dog foranlediget til at sige et Par Ord i saa Henseende. Det ærede Medlem antydede, at de, der gennem en Lov, som er passeret her igennem Thinget, forlange, at 20 Mennesker skulle bygge sig selv en Kirke, naar de ville danne en særegen Menighed, begik en stor Uret eller idetmindste en Inconsequents, naar de vilde have, at Staten skulde komme 20,000 Mennesker til Hjælp for at skaffe dem en Kirke her i Vhen. Jeg skal for mit Vedkommende bemærke, at een af de Grunde, hvorfor jeg ikke stemte for den Lov, hvortil det ærede Medlem sigtede, var den, at man derved gjorde den efter min Mening urimelige og ubillige Fordring til en Deel af Folketirkens Medlemmer i et Sogn, at de skulde bygge sig selv en Kirke, skjøndt de vittterligt maade hjælpe til at holde Sognets Kirke vedlige. Det var efter min Mening een af de store Uretfærdigheder, som laae i denne Lov, og jeg stemte derfor ikke for den. Hvor der viser sig en Trang til, at Staten kommer Folketirken til Hjælp, er jeg i Henhold til Grundlovens § 3 derfor, og naar det oplyses paa en forsvarlig Maade, at der i Kjøbenhavn er en saadan Trang tilstede, er jeg villig til at gaae ind paa at hde Bidrag. Dersom det skulde forholde sig, som det ærede Medlem antager, at Ministeren ikke skulde føle sig bunden til de Betingelser, under hvilke Udvalget

har tiltraadt hans Forslag, og naar Ministeren selv vilde erklære dette, vilde jeg ikke stemme for Forslaget, thi det er alene under disse Forudsætninger, at jeg er villig til at stemme for det i det nuværende Diebtik. Efter det, der har foreligget Udvalget, er det nemlig min Overbeviisning, at man godt kan opsætte til Efteraaret at tage Beslutning i denne Sag, da den synes at lide af saamange Usuldfkommenheder, at den ikke kan siges at være suldmoden. Initiativet er taget af nogle Privatmænd, og, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds omtalte, ere disse ikke indbyrdes enige, idet En vil have to, Andre een Kirke, Nogle vilde have den paa eet, Andre paa et andet Sted. Det forekommer mig, at naar man først er kommen saavidt, at de nødvendige Penge til derfor at bygge Kirken ere tilstede, og naar de folkfirkelige Autoriteter have viist, at der er Trang til at bygge den saadan, er der Anledning til at gaae ind paa Forslaget, hvorfor det ogsaa har været min Mening, at Ministeren ikke vilde benytte Bemyndigelsen, spænd disse Betingelser vare opfyldte. Skulde jeg tage feil heri, stemmer jeg naturligviis imod Forslaget, og jeg vil raade Andre til at gjøre det Samme, især da det, som sagt, ikke vil kunne skade at opsætte Sagen til Efteraaret efter den Stilling, hvori den i det Hele taget nu foreligger.

M. Jensen: Jeg har deeltaget i at stille Forslaget under Nr. 6 og har tillige stillet det under Nr. 7 opførte. Begge disse ere i mine Dine begrundede ved den Betragtning, som jeg ved en anden Paragraphs Behandling tillod mig at udtale, da Spørgsmaalet om Beslagsmedskolen under Krigsministeriet var for. Jeg gaaer ud fra, at vi, saaledes som Forholdet har udviklet sig hos os, ikke kunne vente, — om jeg i og for sig anseer dette Forhold for ønskeligt eller ikke, skal jeg ikke her udtale mig om —, at Krigsministeriet skal opgive den industrielle Virksomhed, som udfoldes i forstjellige Retninger, men det, som jeg i alt Tald mener, at man kan forlange af Krigsministeriet, er, at det indskrænker denne Virksomhed til Hærens og Statens egne Fornødenheder, og at man saaledes gjorde, hvad man kunde